

Naj se uresniči tisto, kar je najboljše zate

Ob preteklih praznikih smo si voščili osebno, po spletu ali telefonu na največkrat skoraj enak način: *Naj bo novo leto srečno, zdravo, veselo ...* Včasih voščila izgovarjamo – in sprejemamo – že skoraj samoumevno. Ko pa slišimo *Želim, da ti novo leto prinese tisto, kar je najboljše zate*, ob tem, da je lahko nekdo tudi resno bolan, zagrenjen ali jezen zaradi trenutnih razmer, se ustavimo in razmislimo, kaj nam je drugi pravzaprav zaželel.

Ali res vemo, kaj je najboljše za nas? Kako pogosto se o tem res sprašujemo, koliko to raziskujemo? To voščilo oziroma njegovo udejanjanje lahko vidimo na dva načina.

Starši so v preteklosti zelo pogosto, pa tudi danes se to še dogaja, otroku že ob rojstvu priskrbeli kar se da najboljše pogoje za zdrav osebni, socialni in družbeni razvoj in so ga, kot so najbolje znali, vodili po poteh, kjer je lahko pridobil ustrezna znanja in veščine za oblikovanje svoje kariere. Če je bilo mogoče, so mu zapustili družinsko podjetje oziroma so ga izučili vsega, kar so sami znali. Zgodbe otrok so se tako v manjši meri razlikovale od tistih, ki si jih novodobni otroci pišejo v današnjih bolj turbulentnih časih. Tudi določene bolezni so se pogosto pojavljale pri posameznikih, ki so bili v sorodstvenem razmerju. Še celo ljubezenske zgodbe so se ponavljale, na primer hči je izbrala bistveno starejšega partnerja od sebe, podobno kot je bil njen oče za več kot deset let starejši od njene mame ...

Starši so v dobri veri, da bi kar najbolje poskrbeli za svojega otroka, želeli prihraniti tudi vse gorje in težke preizkušnje, ki bi se mu utegnile zgoditi. Zato so predvidevali, kje bi nanj lahko prežale težave, in so mu pomagali, da se jim je že vnaprej izognil. Podobno so vztrajali pri izboru določenih ciljev, za katere so vedeli, da bodo v družbi najbolj odobravani ali poslovno najdonosnejši. Starši so svojo vlogo opravljali tudi še takrat, ko je že odrasli otrok ob sebi bolj potreboval enakovrednega sogovornika kot skrbnega starša. In ta skrb je pogosto otrokom povzročila veliko bolečine, nezadovoljstva in jeze, saj niso vedno želeli iti po stopinjah svojih staršev. Nekateri so se jim tako odkrito upirali, da so v vlogi upornika ostali do pozne starosti. Ravno tako so ubogljivejši otroci, ki so staršem sledili predolgo in povsem brezkompromisno, ostali povsem izgubljeni, ko jih starši niso več zmogli voditi ali so umrli.

Potrudimo se po svojih močeh

Drugi vidik voščila, *naj se zgodi tisto, kar je res dobro zate*, je lahko zelo drugačen. Drugega prijazno vabi, da sam razišče, kaj si res želi in koliko je pripravljen za svoje cilje narediti. Ali je pripravljen tvegati in žrtvovati tudi neodobranje drugih pri trudu in izpolnjevanju tega,

FOTO: VINKO KUKMAN

kar predstavljajo njene oziroma njegove vrednote? Ali je pripravljen žrtvovati kar nekaj časa in energije za to, da ugotovi, kaj je res njegova srčna želja oziroma poslanstvo? Svet in ljudje se spreminjajo. Tisto, kar je še pred desetimi leti predstavljalo stalnico, je danes nepojmljivo. Zato smo svojo pot primorani poiskati in po njej hoditi sami. Če smo bili v preteklosti le pridni, poslušni in vodljivi, bomo danes samo s temi »vrlinami« lahko končali brez zaposlitve, mogoče celo z občutkom osamljenosti, nekonkurenčnosti. Tako postaja življenje z vidika lastne opredeljenosti in vizije za vse nas težje. In nemalokrat je naša pot obsojena tudi na trpljenje. Ki ni samo sebi namen, ampak nas vedno (če seveda hočemo do spoznanja priti!) pelje do globlje ravni razumevanja dane situacije, do uvida v svojo zmoto ali dejanja, ki so nas spodkopavala (na primer stare in dolgoletne zamere, ohranjanje vloge žrtve, iskanje napak pri drugem, perfekcionizem ...). Kot radi rečemo, *vsaka šola nekaj stane*. Samo hudo je, da čeprav se pri svoji »šoli« nečesa naučimo, nam šolnine ne vrnejo. Ta šolnina je lahko izguba zakona, izguba zaupanja pri prijateljih, izguba donosnega posla ali pa bolezen oziroma telesna okvara. Da naše šolnine ne bi bile predrage in naše šole prezahtevne, predlagam, da si voščilo *Veliko sreče, zdravja in veselja v novem letu* sami preoblikujemo v *Prizadeval si bom za vse to, zgodi pa naj se tisto, kar je zame najboljše*.

Dr. Sabina Jurič Šenk, psihologinja